

Потпредседник Народне странке адвокат Владимир Гајић изјавио је данас да је промена Устава Србије у делу који се односи на организацију државне власти једна од најважнијих промена које уопште постоје, а већа промена од ове је само територијални интегритет Србије, односно питање Косова и Метохије које је такође и уставно питање.

Гајић је агенцији Бета казао да је „најобичнија пропаганда“ то што прокламовани циљ измена Устава у делу који се односи на правосуђе јесте прилагођавање стандардима Европске уније (ЕУ) у области независности правосуђа и преко тих промена испуњавање задатака који се односе на Поглавље 23.

На изборима који су ове године одржани међу судијама и тужиоцима је режим вршио велики притисак, и наша је процена да је међу изабранима већина оних који ће бити лојални режиму

„Применом ових уставних решена тај циљ неће бити остварен у нашој политичкој и друштвеној реалности, већ ће, напротив, утицај политичког центра моћи на правосуђе бити олакшан, поједностављен, и много мање видљив”, оценио је потпредседник НС, позивајући грађане да изађу на референдум и гласају против уставних промена.

По његовим речима, кључне и једино вредне пажње измене Устава односе се на Амандман 13 који се односи на суд и Амандман 17 који се односи на тужилаштво.

„Према предложеним изменама, Високи савет судства (ВСС) ће имати 11 чланова. Судије ће бирати шест чланова између себе, четири ће бирати Скупштина из редова истакнутих правника и члан ВСС биће председник Врховног суда. Председника Врховног суда ће у будуће бирати ВСС, али то не важи за председницу Врховног касационог суда (ВКС) Јасмину Васовић, која је недавно изабрана на ту функцију у Народној скупштини, јер она по Уставном закону за спровођење уставних промена наставља да обавља ту функцију још пет година. Александар Вучић је у ВСС тиме оставио најмање једног 'свог човека", објаснио је Гајић.

Додао је да у Високом савету тужилаштва (ВСТ) тужиоци који се бирају међу колегама немају ни формалну већину.

„Однос је 5:6 у корист чланова које бира законодавна власт", рекао је Гајић.

Навео је да ће чланови ВСТ и даље бити по функцији Врховни тужилац и Министар правде.

Тврдња да је референдум расписала нелегитимна Скупштина се разбија као талас о

стене када имамо одлуку да изађемо на изборе које су расписали исти ти нелегитимни органи

"Пошто и за Републичку јавну тужитељку (РТ) Загорку Доловац, по Уставном закону важи исто да наставља да обавља функцију на коју је поново изабрана ове године до краја мандата, значи да ће она бити члан ВСТ још пет година, Вучић оставља овде у старту два своја човека, министарку правде и Загорку Доловац", рекао је потпредседник НС.

Додао је да чланови ВСС и ВСТ из редова тужилаца и судија, који су изабрани ове године, такође настављају да обављају те функције по уставном закону.

„На изборима који су ове године одржани међу судијама и тужиоцима је режим вршио велики притисак, и наша је процена да је међу изабранима већина оних који ће бити лојални режиму, неки и када режим падне са власти", оценио је Гајић.

Ако грађани потврде нова уставна решења на референдуму, додао је он, у ВСС и ВСТ ће се бирати још по четворо „истакнутих правника".

„Њих треба да изабере Народна скупштина већином од две трећине укупног броја народних посланика. То јесте стандард у ЕУ. Међутим, када се тај стандард примени код нас, он ће, сасвим извесно, дати лош резултат", казао је адвокат.

Истакао је да је то код нас непримењив метод, јер ми имамо или једностраначки парламент, па је било која већина у таквом парламенту бесмислена, јер одлуке доноси шеф партије а не већина у парламенту, или ћемо имати у будућности парламент у коме власт неће имати двотрећинску већину.

„У том случају власт и опозиција ће бити у истом односу у каквом су у друштву, значи 'на крв и на нож'. Дакле, та се већина код нас неће постићи никад, јер никада неће бити консензуса између власти и опозиције око било чега, а посебно не око личности", нагласио је Гајић.

Резервни механизам који прописује Устав, додао је, изузетак је који ће бити правило да не би дошло до блокаде избора чланова ВСС и ВСТ.

Аргумент да ће власт да покраде референдум и да нема могућности за контролу не стоји. Ако би то било тачно, онда ће нас покрасти и на изборима. Данас је када је у питању политичка сцена у Србији, цела опозиција шта год ми о њој мислили одлучила је да иде и гласа против. Фактички само наши партнери из коалиције имају другачији став

„По том резервном механизму чланове ВСС и ВСТ из редова 'истакнутих правника' бира комисија коју чине: председник Народне скупштине, председник Уставног суда, председник Врховног суда, Врховни тужилац и заштитник грађана. Дакле, ми данас знамо како се ти људи зову именом и презименом, они су већ изабрани, то су све режимски људи“, казао је потпредседник НС и нагласио да је утицај политике на правосуђе и сада велики, али ће са овим променама бити још већи.

На питање због чега ЕУ тражи промену Устава Србије, Гајић је рекао да они то од нас траже да би се у Србији успоставила независна судска власт „барем у оној мери у којој је независна у Румунији, Хрватској или Словенији“.

„Овим уставним променама ми чинимо само бриселској бирократији, која ће штиклирати још једну ставку на својој агенди, али када дође време да се то вреднује, они ће рећи: 'А, па ово код вас није дало резултат, ништа не ваља, мењај поново...' И опет још једна ставка на агенди, и опет прегањање с Венецијанском комисијом да се та ставка некако опет штиклира, и тако у недоглед“, оценио је он.

Упитан због чега се више посвећује пажња судовима него тужилаштвима, Гајић је казао да ова уставна решења у погледу положаја тужилаштва не праве искорак ни за један милиметар.

„Тужиоци нису ни формално независни, већ су самостални у раду, што је нешто сасвим друго и недовољно да се постигне жељени резултат. Вертикална команда

по совјетском моделу који је овде прихваћен 1945. од Врховног тужиоца до последњег тужиоца остаје иста, непроменена. Нема кривичних поступака, ако их тужиоци не иницирају. Нема осуде без на доказима утемељене оптужнице, што је одговорност јавног тужиоца. Зато је за борбу против криминала, а посебно против корупције, која изједа ово друштво деценијама, тужилаштво важније од суда", објаснио је Гајић.

На питање како коментарише то што многи који су за бојкот тврде да је референдум расписала нелегитимна Скупштина, Гајић каже да се тај угао гледања разбија као „талас о стене” када имамо одлуку да изађемо на изборе које су расписали исти ти нелегитимни органи.

„Други је аргумент, да ће власт да покраде референдум и да нема могућности за контролу. Ово друго није тачно. Ако би било тачно, онда ће нас покрасти и на изборима. Данас је када је у питању политичка сцена у Србији, цела опозиција шта год ми о њој мислили одлучила да иде и гласа против. Фактички само наши партнери из коалиције имају другачији став”, рекао је потпредседник Народне странке.

Нагласио је да је стручна јавност готово јединствена у ставу да се изађе на референдум и гласа против промена.

"Међутим, у медијима, нема расправе. Нема је на државним и провладиним медијима, али је готово нема ни на тзв. професионалним медијима. Запитајмо се зашто је то тако. Бојкот је готово исто као и да се гласа ЗА. Исти је ефекат и исте су последице. Зато нема ни политичких аргумената, сем да се изађе у сусрет бриселској бирократији", закључио је Владимир Гајић.

(Бета)